

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrtni strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Volitve občinskih odbornikov.

Ko smo čitatelja ob določilih občinskega volilnega zakona spremili skozi vse volilne priprave vključeno do vlaganja kandidatnih list, mu še moramo z nadaljnjimi določili predložiti volilno dejanje samo.

Kako se bo glasovalo?

Na volišče ne sme nihče stopiti pod orožjem ali z orožjem, porabnim za boj, razen če pokliče predsednik volilnega odbora oboroženo pomoč, da vzdrži red na volišču. Tudi državni ali samoupravni uslužbenci, ki nosijo po službeni dolžnosti orožje, ne smejo stopiti na volišče pod orožjem, da izvršijo svojo volilno pravico. Volilni odbor ne sme nikomur zabraniti, da glasuje, kdor je vpisan v volilni imenik. Nobeno oblastvo ne sme v nobenem primeru klicati volilca na odgovor zaradi glasu, ki ga je oddal pri volitvah. Glasovanje traja neprekinjeno od 7. do 18. ure. Samo če nastane nered, se sme s pristankom odborove večine volitev prekiniti za čas, dokler se ne povrne red. Povod nereda in čas, za katerega so se morale volitve prekiniti, se zapiše v zapisnik. Ob 18. uri se dvorišče ali poslopje, če dvorišča ni, zapre in se ne sme nihče več noter pustiti, nadaljevati pa se mora sprejemanje glasov tistih volilcev, ki so prišli v volilno poslopje odnosno dvorišče še pred 18. uro, dokler ne glasujejo vsi, najsi to traja kolikorkoli. Če se je moralo glasovanje prekiniti dalj ko eno uro, se za toliko časa po 18. uri nehajo spuščati volilci na volišče.

Ves čas glasovanja, tako določa na osnovi zakonskega pooblastila izdana uredba banovinskega sveta dravske banovine, mora za glasovalno mizo sedeti predsednik volilnega odbora ali njegov namestnik in vsaj še en član volilnega odbora ali njegov namestnik. Volilci smejo glasovati vsak samo enkrat, samo osebno, na volišču svoje občine in samo za eno izmed potrjenih kandidatnih list. Volilni odbor vodi dva seznama: glasovalni seznam (knjiga za vpisovanje glasovalcev) in poseben seznam za vsako kandidatno listo. V glasovalni seznam se vpisujejo glasovalci po redu, kakor so pristopili h glasovanju. V posebnem seznamu se vpisujejo glasovalci, ki so glasovali za določeno kandidatno listo. Ves čas glasovanja se mora voditi zapisnik o vsem, kar se godi in kar smatra katerikoli član volilnega odbora za vredno, da se zapiše. Zapisnik podpišejo vsi člani odbora. Vsak član odbora sme oddati ločeno mnenje in podajati svoje pripombe. V sobo, kjer se glasuje, se puščajjo (tako določa navedena uredba) volilci po eden ali več,

toda nikdar več nego po pet naenkrat. Vsak volilec mora, ko stopi v glasovalno sobo, preden glasuje, povedati glasno ime, priimek in poklic, v občinah z več odbori pa tudi svoje stanovanje. Predsednik volilnega odbora mora vsakemu volilcu pokazati vse kandidatne liste in ga vprašati, za katero listo glasuje. Volilec glasuje za listino javno s tem, da imenuje nosilca kandidatne liste, za katero hoče glasovati. To se vpiše v posebni seznam za določeno listo.

Izid glasovanja.

Če je več kandidatnih list, proglasi volilni odbor, odnosno glavni volilni odbor, da sta izvoljeni dve tretjini kandidatov s tiste liste, ki je dobila največje število glasov. Če dobita dve najmočnejši kandidatni listi enako število glasov, je treba volitve drugo nedeljo ponoviti, kar mora predsednik občine objaviti brž, ko ga o tem obvesti volilni, odnosno glavni volilni odbor. Ostanek odborniških mest se dodeli kandidatom tako-le: število glasov vsake ostalih kandidatnih list, prav tako pa tudi število glasov najmočnejše kandidatne liste, če je dobila absolutno večino glasov, se deli z 1, z 2, s 3 in tako po vrsti, pa se vzame z list, ki imajo največji količnik, po vrsti po en odbornik do potrebne števila. Če dva kandidata ne moreta

priti v odbor, ker imata enak količnik, odloči žreb, kateri izmed njiju pride v odbor. Volilni odbor, odnosno glavni volilni odbor izda takoj po končanem poslu pismeno rešitev o izidu volitev, ki se še istega dne razglasi na občinskem domu (občinski deski). En izvod rešitve izroči odbor z volilnimi spisi vred predsedniku občine, drugega pa pošlje takoj ali najkasneje prihodnji dan sreskemu načelstvu. Če se glasovanje na dan volitev radi nereda ali iz kakršnihkoli razlogov ne izvrši na enem ali več voliščih, odredi volilni odbor takoj, da se izvrši glasovanje na vseh teh krajih prihodnjo nedeljo. Da se bo naknadno glasovalo, mora objaviti predsednik občine v občini istega dne, ko mu to volilni odbor javi. Zoper nepravilnosti volitev ima vsak vpisani volilec pravico pritožbe na pristojno upravno sodišče v roku osmih dni, računaje od dne volitev. Če se volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora razveljavijo, se morajo izvršiti najkasneje v enem mesecu od dne prejema odločbe nove volitve. V takem primeru se postavi nov volilni odbor, kandidatne liste pa ostanejo iste. Če se razveljavijo volitve radi drugih nepravilnosti, se morajo izvršiti nove volitve v dveh mesecih in obnoviti celotno predvolitveno postopanje. Glede kaznivih dejanj pri občinskih volitvah in kazenskega postopanja se morajo uporabljati smiselno tudi zakonski predpisi o volitvah narodnih poslancev. Denarne kazni, izrečene o volilnih kaznivih dejanjih, se izrekajo v korist občine.

V NAŠI DRŽAVI.

JRZ zmagala zopet v štirih občinah. V nedeljo 23. avgusta so se vršile v štirih občinah na Kranjskem občinske volitve, ki so prinesle JRZ sijajno zmago. V Domžalah je dobila lesta JRZ 16 odbornikov, združena opozicija 2 odbornika. — V Dvoru na Dolenjskem JRZ 15 odbornikov, združeni opozicionalci 3 odbornike. — V Zagradu na Dolenjskem JRZ 16 odbornikov, združeni nasprotniki 2 odbornika. — v Žužemberku JRZ 16 odbornikov, opozicija 2 odbornika.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Politika pod plaščem lova. Madžarski državni upravitelj Nikolaj Horthy se je pripeljal z ožjim spremstvom 20. avgusta na Dunaj. Je to prvo inozemsko potovanje Horthyja, odkar se je postavil na čelo

Madžarske leta 1920. Uradno so razglasili, da bo predstavnik Madžarske samo gost avstrijske vlade na lovu v Tirolah. Vsekako gre za lov političnega značaja, ker bo Horthy sigurno posetil avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga in se bo razgovarjal z drugimi avstrijskimi političnimi osebnostmi.

Madžarski regent admiral Horthy je imel sestanek s Hitlerjem v Berchtesgaden. Razgovor Hitlerja s Horthyjem se je nanašal na odnose med Nemčijo, Madžarsko, Avstrijo in Italijo.

Levičarske stranke na Grškem bodo razpuščene. Grški notranji minister je pripravil načrt zakona, po katerem bodo razpuščene levičarske stranke v Grčiji in z njimi vred vse njihove strokovne, kulturne in druge organizacije. Zakonski načrt je že predložen kralju, ki se pa še mudi na otoku Krfu.

Velike skrbi Francije zaradi državljanske vojne v Španiji. Beg francoskega kapitala v inozemstvo. V francoskih bančnih in finančnih krogih vlada z ozirom na špansko državljansko vojno velika zaskrblje-

nost in sicer radi francoskega kapitala, ki je naložen na Španskem. Izračunali so, da je naloženega v španskih vrednostnih papirjih, v industriji, trgovini in v prometu 30 milijard kapitala, ob katerega je lahko Francija kar preko noči. V Franciji sami pa je začelo več komunističnih poslancev akcijo v tem smislu, da bi bil predložen parlamentu koj ob pričetku jesenskega zasedanja predlog za oddajo premoženja. Po tem zakonskem načrtu bi naj odpadlo 10% državni blagajni od vsakega premoženja, ki presega en milijon frankov. Komunisti so mnenja, da bi bilo na ta način najhitreje mogoče uravnovesiti francoske državne finance, ki neprestano nazadujejo. Omenjena levičarska nakana je povzročila največjo skrb pri desničarjih, ki pravilno trdijo, da bo že govorica o omenjenem načrtu povzročila splošni pobeg kapitala v inozemstvo, kar bo za narodno gospodarstvo propast. Dosedaj so že odromale ogromne vsote iz Francije v tujino iz bojazni pred komunizmom, znanprej pa bo ta beg denarja za državo usodepoln.

Razkritja glede komunističnih prevratnih nakan na Francoskem. Protilevičarsko časopisje pošilja v javnost vesti, kako so nameravali francoski komunisti že junija meseca iztrgati levičarjem vladno oblast in sami prijeti za krmilo države. Junijske prevratne načrte je odsvetovala Moskva, ker sta proti francoski ljudski fronti odločno generalni štab in pa kmetje. Komunisti pa puča niso opustili, ampak so ga samo preložili na poznejši ugodnejši čas in ko bo zboljševizirano tudi podeželsko ljudstvo. Na kmetih so se lotili komunistični agenti in poslanci poljedelskega delavstva, katerega hujskajo proti posestnikom. 70 komunističnih poslancev je vsako nedeljo razkropljenih izven mest, kjer prirejajo shode za kmečko delavstvo. — Odločen pomagač za komunistične prekocuške nakane in radi tega usmerja vodilno politično delovanje levičarskih Francozov Moskva.

Francoski komunisti povsem odvisni od Moskve. Komunistična internacionala v Moskvi je spremenila pravila francoske komunistične stranke v toliko, da zgubi ta stranka za bodočnost vsako samostojnost. Francoska komunistična stranka ne bo smela več sklicati brez dovoljenja Moskve nobenega rednega in izrednega kongresa. Voditelje francoskih komunistov bodo znanprej imenovali iz Moskve. Sklepe, katere sklone vodstvo v Parizu, lahko spremeni Moskva.

Španski vladni levičarji so se hudo zamerili Nemcem. Nemčija je očitno na strani upornikov in ščiti s svojimi bojnimi ladjami nemške državljane in druge tujce, ki si hočejo rešiti življenje iz bratomorne Španije. Smo že poročali, kako so se nemški mornarji parkrat odločno postavili, da so zaščitili varnost beguncev, ki so se zatekli k Nemcem po pomoč. Dne 20. avgusta je bilo javljeno iz Berlina, da sta španska vladna podmornica in križarka »Libertad« s tremi streli iz topov zaustavili nekaj milj pred špansko obalo nemški parnik »Kamerun«, ki je bil na potu iz Genove v špansko mesto Cadiz, kjer bi naj vkrcal nemške begunce iz Španije. Parnik je nadaljeval svojo vožnjo še le potem, ko ga je preiskala španska častniška patrulja, ni pa smel pristati v Cadizu. Nemška vlada je v Madridu takoj protestirala proti takemu postopanju in so nemške vojne ladje dobile nalog, da

obvarujejo z vsemi sredstvi nemške prevozne ladje pred takimi napadi, ki so v nasprotju z mednarodnim pravom. — Madridska vlada še tudi ni zadostila zahtevi iz Berlina, naj zaplenjeno nemško letalo, ki ga imajo v Madridu, nemudoma vrne nemški aeroplanski družbi. Zadevi z letalom in nemško ladjo sta tako nevarnega značaja, da so levičarski Francozi v strahu, da bo dovedlo tako postopanje njihovih španskih pobratimov do pravih resnih zapletljivajev.

Diktator Rusije Stalin v bolj omajanem položaju. Zanesljiva poročila iz Rusije trdijo, da so imeli letos tamkaj skrajno slabo žetev in da grozi ogromni državi lakota. Poleg pomanjkanja kruha preti diktatorju Stalinu še druga nevarnost od strani boljševiške mladine po vseučiliščih, v mladinskih organizacijah in celo med sovjetskimi mladinskimi pionirji. Novo mladinsko vrvenje je naperjeno proti židovstvu in predstavlja narodno monarhistično stranko med rdečo od komunistične vlade same vzgajeno mladino. Temu novemu pokretu ni kos niti zloglasna sovjetska čeka. — Da bi Stalin odvrnil občo pozornost od preteče lakote in njegovemu režimu nasprotnega mladinskega gibanja,

je s pomočjo svojih najožjih naperil velik proces proti večji skupini »terroristov«, ki so baje pripravljali atentate na vodilne osebnosti komun. stranke in na sovjetsko vlado. Voditelji teh obtožencev bi naj bili že davno iz Rusije pregnani: Trocki, Zinovjev in Kamenjev. Trojica živi na Stalinovo povelje v prognanstvu in so vsi trije boljševiški revolucionarji iz Leninove dobe, ki je bil oče boljševizma. Da bi omenjeni izobčenci iz prognanstva organizirali sovjetski vladi nevarno atentatorsko družbo, je čisto neverjetno. Tudi pri tokratnem procesu, v katerem bodo vsi obtoženci in na zatožni klopi v Moskvi sedeči teroristi sigurno obsojeni na smrt in ustreljeni, gre Stalinu za to, da zastre javnosti začasno oči pred dvojno nevarnostjo, ki preti s pogibeljo njemu in njegovemu najožjemu diktatorskemu krogu.

Moskovski proces, ki je bil naperjen proti 16 obtožencem in je pričel 19. avgusta, je bil 23. avgusta zaključen. Državni tožilec je zahteval za vseh 16 obtožencev smrtno kazen. Obtoženci so po vladnem poročilu izjavili, da se strinjajo z zahtevo državnega pravdnika, da morajo umreti. Prosiijo samo, da bi se smeli pred smrtjo od delavcev posloviti.

Zemljevid Španije. Črna polja nam kaže od upornikov zasedeno ozemlje ter mesta, belkasto od vladnih milicij z vso besnostjo strahovani del.

Nepopisna grozodejstva levičarskih krvolokov.

V naslednjem hočemo podati nekaj strašnih grozodejstev, katere uganja v španski državljanski vojni rdeča druhal. Že samo ti slučajni levičarske zverinske podivjanosti bodo vsakemu trezno mislečemu dovolj; da bo ostro obsodil levičarje in se obrnil na stran za preostanke pravice boreče se desnice. Ko bodo naši čitatelji preleteli naslednje vrste, se bodo čudili, kako da so naša napredna in socijalistična glasila na strani levičarjev in odkrito želijo ter hrepenijo, da bi bili poraženi uporniki.

Portugalsko časopisje iz Lisabone povdarja od 19. avgusta, da so marksistična grozodejstva dosegla višek. V Almendralehu so levičarji 80 živih oseb razpeli na

križe, nato so jih polili z bencinom in jih zažgali. Na isti način so končali v jetnišnici 38 pristašem desničarskih strank življenje. Predno so pobili in zažgali nekega posestnika, so pred njim žive skurili njegove otroke.

V Barceloni ob vzhodnem morju, kjer je središče rdečih podivjancev, se posebno odlikujejo ženski oddelki v tem, da koljejo ter streljajo politične nasprotnike. Rdeče milicije so pobile 150 bogoslovcev in je Amerikanec, ki je na lastne oči gledal ta pokolj, skoraj znorel.

V Kataloniji so napadle rdeče čete frančiškanski samostan, ga porušile in poklale 31 frančiškanov.